

Posudek bakalářské práce (z pohledu vedoucího)

téma: **Integrace Romů v malém středočeském městě a jeho okolí**
autor: **Žaneta Dvořáková**

Cílem bakalářské práce Žanety Dvořákové je přiblížit proces začleňování Romů do majoritní společnosti v městě Kutná Hora. Vlastní výzkum je postaven především na rozhovorech a pozorování, v nichž autorka sleduje, jak je tento proces prožíván a reflektován samotnými Romy. Většina jejích informantů jsou Romové žijící v Kutné Hoře a blízkém okolí. Svůj výzkum autorka vhodně zasazuje do širšího kontextu: zahrnuje historický vývoj (od prvních zmínek Romů pobývajících v Kutné Hoře a okolí po příchod v současnosti zde žijících rodin po 2. světové válce především z okolí města Stará Lubovňa) a současně přináší přehled zjištěných opatření a programů, které město Romům poskytuje či plánuje poskytnout. Práce je psána pečlivě a s rozmyslem, rozdělena je do pěti částí, z nichž rozsáhlejší jsou části 1, 2 a 3. Za z antropologického hlediska nejpřínosnější považují kapitolu 2, v níž autorka vhodným způsobem propojuje definice pojmů souvisejících se začleňováním a vylučováním Romů (segregace, asimilace, exkluze, inkluze, marginalizace a integrace) s poznáním o příčinách těchto procesů společně s příklady vyjádření jejich informantů. Konkrétními výpověďmi ze zkušeností Romů ilustruje proces začleňování do (nebo naopak vyčleňování z) majoritní společnosti. Tuto kapitolu považují za téměř příkladnou, jediným ne zcela vhodným příkladem je ilustrace pojmu segregace – u ní zmiňuje dekret z roku 1697, který povoloval beztrestné zabití romských mužů při jejich dopadení (s. 26). Tato opatření bych zahrнула spíše do procesů genocida, popř. postavení mimo zákon. K segregaci by se naopak hodilo zaměřit se na ubytovny (sociálně vyloučené lokality, kterým se autorka věnuje v dalších kapitolách), popř. zmínit segregované školství (o existenci dříve zvláštní, později praktické škole v Kutné Hoře, kam byly romské děti ze základního školství vylučovány, se v práci nedozvídáme – patrně žádný z informantů neměl s touto segregací zkušenost nebo o ní nemluvil). Je zajímavé, že ti informanti, kteří o svých školních letech mluvili, vzpomínali především na učitele, kteří pro ně měli pochopení a kterým vděčí za své pozdější studijní či pracovní úspěchy.

Celkově je práce velmi zdařilá, formálně i obsahově odpovídá požadavkům kladeným na BP. Jen vzácně narážím na stylistické neobratnosti a drobné překlepy a obsahuje jen několik faktických chybek, např. když zmiňuje rozdělení ČSR (a ne ČSFR – s. 45) a nedokonalostí (např. v seznamu literatury chybí název článku P. Nováka a tato bibliografická citace je celkově chybná – s. 69). Ovšem vzhledem k rozsahu (70 stran) a k velkému množství prostudované literatury, na niž autorka pečlivě a řádně odkazuje, a především vzhledem ke značnému množství získaných dat od romských informantů, na jejichž příkladné analýze je práce postavena, je možné nad těmito chybičkami přimhouřit oči.

Otázka pro obhajobu:

Budete-li ve výzkumu pokračovat, na co byste se chtěla zaměřit?

Závěr: Vzhledem k výše uvedenému tuto práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit stupněm **výborně minus (B)**, a to v závislosti na průběhu obhajoby.

Mgr. Lada Víková

V Pardubicích dne 10. 5. 2018